

Målbillede

1. kvartal 2021

Ledelsesberetning for socialområdet

Overordnet status på socialområdets økonomi, aktivitet og kvalitet

Økonomi

Samlet set forventes et mindreforbrug på 20,0 mio. kr. inklusiv overførsel af det akkumulerede resultat fra tidligere år på 36,1 mio. kr. Isoleret set forventer socialområdet derfor et driftsresultat for 2021 på -16,0 mio. kr. Det er dog ikke et udtryk for økonomiske udfordringer i socialområdet, men derimod udtryk for et ønske om lade en del af de midler der blev overført fra 2020 komme borgerene til gode ude i specialområderne. Efterspørgslen har være stigende i 1. kvartal af 2021.

Grundet COVID-19 har en del aktiviteter også været reduceret eller aflyst i 2020. Det kunne f.eks. være kursus aktivitet og lignende. I 2021 forventes det at være muligt gennemføre sådanne aktiviteter på et mere normalt niveau.

Totalt forventes de kommunale betalinger at blive 171,2 mio. kr. højere end budgetteret. Dels pga. at indtægter fra projektpladser og tillægstakster fremstår som merindtægter, og dels fordi der er oprettet en række nye pladser. Merindtægterne modsvarer af merudgifter som følge af produktionen af de ekstra ydelser.

Aktivitet

Socialområdet oplevede et fald i belægningen fra sommeren 2020 og resten af året. Formodentlig på baggrund af COVID-19 situationen. I 2021 har belægningen i de første 3 måneder dog været stigende, og er i marts 2021 tilbage på samme niveau som før nedgangen. Belægningsprocenten har ligget mellem 90,7 % og 92,0 %, og er i marts 2021 på 92,0 %.

Status på målbilledet

I samarbejde med psykiatri- og socialudvalget er der blevet udviklet et nyt målbillede på socialområdet, som ikke baserer sig på tilsynsdata. De enkelte indikatorer er beskrevet i målbilledet. I ledelsesberetningen er der sat fokus på de indikatorer hvor der har været en udvikling.

Status på indikatorerne i målbilledet

Belægningsprocent

I andet halvår af 2020 oplevede Socialområdet et fald i belægningen og forbruget af døgnpladser som ikke er set før. Faldet var på ca. 2,6 % og derved ikke overvældende, men det var dog en ny situation som Socialområdet ikke før havde befundet sig i.

Socialledelsen fulgte situationen nøje.

Faldet kunne delvist forklares med et fald i forbruget hos Specialområde for Autisme, som bl.a. havde lukket en afdeling, men der var stadig en del som ikke kunne forklares på den baggrund. Den nærliggende anden årsag var COVID-19 og den usikkerhed og ændret fokus som blev skabt i samfundet generelt og derved også i kommunerne. De analyser som blev lavet i Socialområdet kunne heller ikke påvise nogen anden forklaring end en generel reduktion i indskrivningerne hos alle Specialområder.

I første kvartal af 2021 har forbruget og derved belægningen rettet sig igen og er i marts 2021 tilbage på samme niveau som før nedgangen. Stigningen ses generelt hos de fleste specialområder og underbygger derved formodningen om at nedgangen ikke var et udtryk for et generelt lavere behov hos kommunerne, men kunne tilskrives udefra kommende faktorer.

Socialledelsen følger forsat situationen i forhold til om forbruget og belægningen forsat holder sit niveau eller om stigning mere er et udtryk for tilfældigheder.

Andel vikartimer

I 2019 udviklede Psykiatri og Social i et samarbejde med specialområderne en håndbog med forskellige initiativer, der kunne tages i brug ift. at nedbringe andelen af vikartimer. I specialområderne er der derfor et stort fokus på at implementere udvalgte initiativer på baggrund heraf med henblik på at mindske vikarforbruget. Disse blev beskrevet kort i forbindelse med målbillederapporten for 1. kvartal 2020.

Af målbillederapporten for 1. kvartal 2021 fremgår det, at der er en positiv udvikling i andelen af vikartimer, da andelen af vikartimer er faldende. Hvorvidt dette skyldes igangsatte initiativer på baggrund af ovennævnte håndbog, eller om det skyldes Covid-19 og en større opmærksomhed på at undgå smittespredning ved at undgå udskiftning i personale vides dog ikke.

Magtanvendelser

På socialområdet arbejdes der med en god faglig praksis, der skaber trivsel hos borgeren, forebygger konflikter og akutte magtanvendelser. Derfor er der i det enkelte specialområde fokus på, at anvende faglige tilgange og metoder, som er relevante og begrundede i forhold til specialområdets målsætning og målgruppe. Samtidig anvender alle specialområder systematiske risikovurderinger af de borgere, som er screenet til at kunne udgøre en risiko for sig selv eller andre i visse situationer. Desuden følges der op på hver enkelt magtanvendelse med en analyse, der skal munde ud i en plan for konkrete indsatser, der forebygger nye magtanvendelser over for den pågældende borger og evt. flere borgere i specialområdet.

Af målbillederapporten for 3. kvartal 2020 fremgik det, at der fra august 2020 til september 2020 var sket en stor stigning i antallet af magtanvendelser. Forklaringen var at to specialområder havde haft udfordringer i forhold til en enkelt borger. I begge tilfælde har borgerne komplekse problemstillinger og er ved at blive kørt ind i deres nye tilbud. I et tredje specialområde har der i september 2020 været en særlig opstået situation, hvor der var begrundet mistanke om effekter, der kunne anvendes som våben eller lignende, hvilket er årsagen til 17 af de indberettede magtanvendelser for september. I resten af 2020 var tallene blandet, men med en tendens til et højere niveau end tidligere.

Der vil altid være tilfældige udsving i antallet af magtanvendelser. Tendensen for 1. kvartal 2021 er dog at de høje tal der blev observeret i slutningen af 2020 er faldet igen. Endnu dog ikke helt ned til samme niveau som i starten af 2020. Derfor følger Socialledelsen indikatoren og følger løbende op på situationen i de enkelte specialområder på de månedlige driftsmøder.